

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
49-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 85, ал. 1 от ПОДНС внасяме Проект на решение за предсрочно освобождаване на Росен Желязков – председател на Народното събрание с мотиви към него.

Молим, проектът за решение да бъде предоставен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

РЕШЕНИЕ

**ЗА ПРЕДСРОЧНО ОСВОБОЖДАВАНЕ НА РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 49-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 5, ал. 1, т. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РЕШИ:

Освобождава Росен Димитров Желязков от поста председател на Народното събрание.

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

Проектът на решение за предсрочно освобождаване на Председателя на 49-тото Народно събрание – г-н Росен Желязков, е основан на системното неизпълнение на задълженията му като председател.

1. Нарушение при процедурата по предсрочно прекратяване мандата на управителя на Националната здравноосигурителна каса -Станимир Михайлов

На 17.04.2024. г., което се явява сряда, първи пленарен ден за седмицата, по реда на чл. 48, ал. 5 от ПОДНС беше предложено и прието включване на допълнителна точка от дневния ред, а именно Предсрочно прекратяване мандата на управителя на Националната здравноосигурителна каса (Подадена оставка от Станимир Михайлов – управител на Националната здравноосигурителна каса, 1.12.2023 г.).

В хода на обсъжданията по точката обаче внесената от г-н Михайлов оставка беше оттеглена с изрично отправено от него волеизявление. С оглед на това, към момента на поставяне на проекта на решение за гласуване, оставката вече беше оттеглена. Следва да се отбележи, че подаването на оставка е личен, доброволен акт. По смисъла на чл. 19, ал. 4, т. 5 от Закона за здравното осигуряване това е волеизявление, отправено от подаващия оставката, което поражда за Народното събрание право да приеме решение за предсрочното му освобождаване. В случая обаче към момента на приемането на решението, оставката е била оттеглена, съответно правото за нейното приемане – погасено.

Доколкото се касае именно за лично, доброволно волеизявление на председателя на НЗОК, председателят на Народното събрание следваше да даде думата на вече допуснатия в залата г-н Михайлов възможността да изрази ясно своята воля пред народното представителство с оглед решението, което предстои да бъде взето¹. В разрез с това обаче председателят заяви изрично, след проведеното гласуване за допуск на г-н Михайлов в залата, че *„нека господин Михайлов да присъства на дебата. Тъй или иначе той няма възможност по никаква процедура да взема думата или да му бъдат задавани въпроси, така че нека да присъства в залата.“* Тази изразена категорична позиция на председателя, че на управителя на НЗОК, чиято оттеглена оставка се гласува, не може да бъде давана думата, за да изрази лично своята воля, която пък обуславя правото на Народното събрание да вземе обсъжданото решение, представлява

¹ Особено при положение че в хода на дебата н.п. Костадин Ангелов заяви, че имал съмнения за автентичността на подписа и щял да иска графологична експертиза.

нарушение на правилника и на парламентарната практика, което повлия и на крайния акт, приет от Народното събрание.

2. Системна злоупотреба с правото по чл. 48, ал. 5 от ПОДНС

В чл. 48, ал. 5 от ПОДНС изрично се въвежда възможност, след приемането на програмата на Народното събрание за работната седмица (или две), председателят да предложи промяна в дневния ред. Тази възможност обаче е лимитирана до „изключителни случаи“. Езиковото тълкуване на чл. 48, ал. 5 от ПОДНС и по-конкретно на израза „изключителни случаи“ не оставя съмнение, че се касае за хипотеза, която се прилага по изключение, т.е. ако има съществени причини, които да налагат по-бързото разглеждане на конкретен законодателен акт. Самият законодателен процес не би следвало да се характеризира с извънредност, поради което и извънредното включване на допълнителни точки в програмата следва да е рядкост. Оттам и законодателят е лимитирал включването на допълнителни точки единствено до „изключителни случаи“.

В 49-тото НС тези „изключителни случаи“ бяха обичайна практика. Установената парламентарна практика в 49 НС беше и продължава да е, в хода на пленарната седмица да се предлагат по повече от една допълнителни точки, което представлява откровена злоупотреба с правото по чл. 48, ал. 5 от ПОДНС. А злоупотребата с право е нарушение

Особено флагрантен пример за това е пленарното заседание от 21.07.2023 г. (петък), когато, непосредствено след откриването на пленарното заседание, председателят г-н Желязков предложи за включване 10 нови, допълнителни точки, както и отпадане на парламентарния контрол. Няма как да се приеме, че в петък сутринта са възникнали 10 броя изключителни случая, които са наложили дневния ред на пленарната зала да бъде сменен изцяло.

Също така, като злоупотреба може да бъде окачествен и начина, по който на 17.04.2024 г. беше включено в програмата и посоченото по т.1 по-горе Предсрочно прекратяване мандата на управителя на Националната здравноосигурителна каса (Подадена оставка от Станимир Михайлов – управител на Националната здравноосигурителна каса, 1.12.2023 г.). Това се случи в ден от седмицата сряда, в самото началото на пленарното заседание (непосредствено след няколко процедури и декларации от ПГ), т.е. веднага след проведен председателски съвет, на който съгласно чл. 9, ал. 2, т. 1 от ПОДНС се провеждат консултации по проектите за седмична програма, на който изобщо не е споменавано предстоящо включване на тази точка. Хронологията включваща невключването на точката в проекта на програма по чл. 48, ал. 1 от ПОДНС, липсата на каквато и да е индикация на председателски съвет в сряда сутрин за предстоящо включване на тази точка

и последващото ѝ предлагане в хипотезата на „изключителен случай“, навеждат към злоупотреба с това право.

3. Нарушение на процедурата по почитане на паметта с едноминутно мълчание

Съгласно чл. 48, ал. 7 от ПОДНС предложения за почитане на паметта с едноминутно мълчание могат да се правят писмено, до 18,00 ч. в деня, предшестващ съответното пленарно заседание.

На 18.04.2024 г. е внесено такова искане (вх. № 49-454-07-62/18.04.2024 г.), с което се предлага почитането на паметта на жертвите на арменския геноцид на дата 24.04.2024 г. Искането отговаря на формалните изисквания на ПОДНС. Въпреки това, на председателски съвет председателят заявява, че няма да го уважи, защото не било по конкретен повод. В хода на пленарното заседание на 24.04.2024 г. председателят, след направена процедура от страна на н.п. Атанас Зафиров и реплика от място от н.п. Иван Ченчев, отново заяви, че предложението е недопустимо.

Текстът на чл. 48, ал. 7 от ПОДНС формално не въвежда изискване за наличие на годишнина/повод, но дори и да се приеме, че такъв е необходим, за да не се стигне до злоупотреба с това право, то в настоящия случай повод категорично има. 24 април е Международен ден в памет на жертвите на Арменския геноцид. Следователно, има повод, има годишнина (от събитията през 1915 г.) и тезата, че минутата мълчание за почитане на паметта не следва да бъде допусната, не намира основание в ПОДНС.

4. Нарушения при провеждане на парламентарния контрол по чл. 105 от ПОДНС

Съгласно чл. 105 от ПОДНС в първите до два часа от заседанието в първия петък на всеки месец се провежда блицконтрол с участието на премиера и вицеприемниците. Така уредената процедура не може да бъде изменяна по волята на пленарната зала, тъй като ПОДНС не предвижда такава възможност. Обратно стои възможността за изменение на редовния парламентарен контрол, за който чл. 103, ал. 1 предвижда, че се провежда последните три часа на заседанието всеки петък, освен ако Народното събрание реши друго. Съпоставката между текста на чл. 105, касаещ провеждането на блицконтрола, и чл. 103, касаещ провеждането на редовния парламентарен контрол, разкрива, че провеждането на блицконтрола е фиксирано и не може да бъде изменяно по волята на председателя или на пленарната зала.

В нарушение на това обаче, на 01.09.2023 г. в началото на заседанието, при присъствие в залата само на вицепремиера Мария Габриел, беше направена процедура от страна на н.п. Десислава Атанасова, която предложи *„от пленарното заседание да отпадне парламентарният*

контрол по чл. 105 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, а именно блицконтролът“. Това процедурно предложение беше поставено на гласуване и прието от пленарната зала, без изобщо да е допустимо. Процедурното предложение следваше да бъде счетено за недопустимо от председателя и изобщо да не бъде подлагано на гласуване.

На 10.11.2023 г. (петък) изобщо не се проведе блицконтрол, а не беше и включен в програмата. Тук следва да се отбележи, че в дните от 01 до 03 ноември 2023 г. Народното събрание не заседава изобщо поради балотажа на местните избори, съответно първата работна седмица се явява седмицата, започваща на 06.11.2023 г. Следователно, доколкото това е първата работна седмица на ноември 2023 г., то 10.11.2023 г. се явява първи петък от месеца и блицконтрол следваше да бъде предвиден и проведен. Това обаче не се случи, което представлява нарушение на ПОДНС. Тезата, че 10.11.2023 г. се явява първи петък от месеца се подкрепя от обстоятелството, че 08.11.2023 г. беше счетен за първа сряда от месеца за целите на чл. 48, ал. 8 от ПОДНС и програмата за съответния ден беше определена от предложенията на ПГ по този ред. Липсва каквото и да е основание 08.11.2023 г. да бъде счетен за първа сряда от месеца, а 10.11.2023 г. да не бъде счетен за първи петък от месеца.

ВНОСИТЕЛИ: